

Муздалифада | Фикҳ дарслари (367-дарс)

Image not found or type unknown

00:00 / 20 февраль 164

Қуёш ботганда Муздалифага келади. Унинг Водий Муҳассардан бошқа ҳамма ери мавқифдир.

Аллоҳ таоло:

الْحَرَامِ الْمَشْعَرِ عِنْدَ اللَّهِ فَادْكُرُوا عَرَفَاتٍ مِّنْ أَفْضَلِهِمْ فَاِذَا

«Арафотдан қайтиб тушганингизда Машъарул Ҳаромда Аллоҳни зикр қилинг», деган (Бақара сураси, 198-оят).

Арафотдан қайтиб тушиш қуёш ботгандан сўнг бошланади.

Оятда «Машъарул Ҳаромда Аллоҳни зикр қилинг», дейилмоқда. Машъарул Ҳаром эса Муздалифа деганидир. «Машъар» «очиқ аломат» дегани.

Муздалифанинг бу ном билан аталиши у Ҳарам ҳудудида бўлганидандир. «Муздалифа»нинг маъноси «яқинлашиш» бўлиб, ҳожилар у ерга тушганларида Байтуллоҳга яқинлашадилар.

Шом ва хуфтон намозларини бир азон ва бир иқома билан хуфтон вақтида ўқийди.

Имом Зуфар, Тоҳовий ва бошқалар «Бир азон, икки иқома билан», деганлар.

Агар шомни олдин адо этган бўлса, тонг отмасдан туриб қайта ўқиб олади.

Бирор киши шомни Арафотдами ёки йўлдами, ўқиб олган бўлса, Муздалифага келгандан сўнг, тонг отмасдан олдин қайта ўқиши лозим.

يَسْتَحِبُّ أَنْ يَكُونَ فِيهِ نِيَّةٌ بِأَنَّهَا تَكُونُ نِيَّةً بِأَنَّهَا تَكُونُ نِيَّةً بِأَنَّهَا تَكُونُ نِيَّةً
أَيَّهَا الصَّلَاةُ تُلْقَى فِيهِ، وَأَوْضُوعُ الْغَيْبِ سُبْحَانَهُ، وَأَضْوَاتُ مَثَلِ، وَالْأَبْفَ لَزْنِ بَعْضِ لِبَابِ نَاكَ إِذَا
أَضْوَاتُ، لَزْنِ عَفَلْ دُزْمَلِ أَعَجَّ أَمَلَفَ، بِكَرَفِ. «كَامَأَمُّ عَالِ صِلَا» لِقَافِ، هَلْ لَلِ الْوُسْرَ
هُرِّيَعَبِ نَأْسِنِ الْكَخَانَ أُمَّتْ، بِرَعْمَلِ الْيَلِصَفِ، عَالِ صِلَا تَمِي قُأُمَّتْ، وَأَوْضُوعُ الْغَيْبِ سُبْحَانَ
أَلِ إِسْمَخَلِ أَوْر. أُمَّةَنْ يَبَلِصُيْ مَلَو، يَلِصَفِ، عَالِ صِلَا تَمِي قُأُمَّتْ، هَلْ لَزْنِ مِي
سِي ذِمَّرْتَلَا

Усома ибн Зайд розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам Арафотдан қайтдилар. Ул зот икки тоғ орасига келганларида тушиб, таҳорат ушатдилар. Сўнгра таҳорат қилдилар-у, яхшилаб қилмадилар. Мен у зотга:

«Намоз», дедим.

«Намоз олдингда», дедилар ва уловга миндилар.

Муздалифага келганларида тушиб, яхшилаб таҳорат қилдилар. Сўнгра намозга иқома айтилди. Ул зот шомни ўқидилар. Кейин ҳар бир инсон туясини ўз жойига чўктирди. Сўнг хуфтонга иқома айтилди. Бас, у зот уни ўқидилар. Иккисининг орасида бирор нарса ўқимадилар».

Бешовларидан фақат Термизий ривоят қилмаган.

Кейин бомдодни тонг қоронғисида ўқийди.

Тонг ёришиб бўлганда Минога келади.

نَا لِقَافَ، فَوَوُّمُتْ، حَبِّصَ لِعِمْجَبِ لَصَّ رَمْعُ تَدِشْ لِقُوقِي، نُوْمِي مَنَّبَ وَرَمَعَنْ
نَاوُ، رِي بَبَثْ قَرَشَا، نُوْلُوقِي وَ، سُمُّشَلْ لِعْلَطَتِ تَحَّ نُوْضِي فِي آلِ اُوْنَاكَ نِي كَرِشُمْلَا
هُوْرُ. سُمُّشَلْ لِعْلَطَتِ نَا لِبَقَضَافَا مُتْ، مَهْفَلَاخَ مَلَسَوِ هَيْلَعُ هَلْ لَ لَصَّ يَبَّنَا
أَمَلَسُمُ الْإِةَسْمَحَلَا

Амр ибн Маймун розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Умар розияллоҳу анҳу бомдодни Жам(Муздалифа)-да ўқиганида ҳозир бўлдим. Сўнгра у:

«Мушриклар то қуёш чиқмагунча тушмас эдилар ва «Сабийр ёрит!» дер эдилар. Бас, Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам уларга хилоф қилдилар», деди.

Кейин қуёш чиқишидан олдин (Муздалифадан) тушиб кетди».

Бешовларидан фақат Муслим ривоят қилмаган.

Сабийр – Муздалифа яқинидаги тоғнинг номи. Мушриклар Муздалифадан қуёш чиққанидан кейин тушишар эди. Унгача Сабийр тоғига нидо қилиб, унинг ёритишини сўрашар эди. Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам уларга хилоф қилиб, Муздалифадан қуёш чиқишидан олдин тушишни жорий қилдилар.

تَنْدَاتُ سَافَ، طَبَبَتْ مَخَضَّ أَرْمَ أَدَوَسُ تَنَّاكَ، تَلَّاقَ، أَهْنَعُ هَلْ لِي ضَرَّ شَيْءٌ أَعَنْ
تَلَّاقَ، أَدَلَّ نَدَّافَ، لِي لَبَّ عِمَجَنْ مَضِي فُتَنْ أَمَلَسَوِ هَيْلَعُ هَلْ لِي لَصَّ هَلْ لَ لَوُسَرِ
أَمَكَمَلَسَوِ هَيْلَعُ هَلْ لَ لَ لَصَّ هَلْ لَ لَوُسَرُ تَنْدَاتُ سَا تَنْكَ يَنْتِي لَفَ، شَيْءٌ
يَنْخُيَّشَلْ أَوْرُ. دَوَسُ هَتْ نَدَّاتُ سَا

Оиша розияллоҳу анҳодан ривоят қилинади:

«Савда катта жуссали, секин қимирлайдиган аёл эди. У Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васалламдан Жамдан кечаси тушиб кетишга изн сўради. Бас, у зот унга изн бердилар. Қанийди, мен ҳам Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васалламдан Савда изн сўрагандек, изн сўраганимда».

Икки шайх ривоят қилишган.

Савда бинти Замъа онамиз розияллоҳу анҳо жуссалари катта бўлгани сабабли секин қимирлар эдилар. Шунинг учун тонг отгунча Муздалифада

қолишлари машаққат туғдиришини ўйлаб, Набийимиз алайҳиссаломдан муддатдан олдин жўнаб кетишга рухсат сўраганлар. Бас, у зот Савда онамизга рухсат берганлар. Мана шу ҳадиси шариф жисмонан заиф кишиларга Муздалифадан эртароқ тушиш изни берилиши учун ҳужжат бўлган.

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَ سَأَلْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ رَجُلٍ مَرَّ بِمَنْزِلٍ فِي سَفَرٍ فَدَخَلَ عَلَيْهِ فَوَضَعُ يَدَيْهِ عَلَيْهِ فَصَلَّى عَلَيْهِ فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَا عَبْدَ اللَّهِ! لَوْ أَنَّ أُمَّةً نَزَعَتْ عَنْ رَجُلٍ يَدَيْهِ لَمْ يَمُتْ»

Ибн Аббос розияллоху анхумодан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоху алайҳи васаллам Муздалифа кечасида олдин тушириб юборган заифҳол аҳллари ичида мен ҳам бор эдим».

Бухорий ривоят қилган.

Беморлар, заифҳол кишилар, ёш болалар Муздалифадан тонг отишидан олдин тушиб кетишларига рухсат бор. Аммо бошқалар у ерда бомдод намозини ўқигунча туришлари шарт. Ҳанафий мазҳабида вожиб. Шунингдек, биринчи ҳайит куни Ақабада шайтонга тош отиш вақти ҳам қуёш чиққандан кейин киради.

«Кифоя» китобининг иккинчи жузи асосида тайёрланди

Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2022 йил 5 октябрдаги 03-07/7013-рақамли хулосаси асосида тайёрланди.